

Εὐλογημένος ὁ Ἐρχόμενος

Φώτη Κόντογλου

Ἐκεῖνος πού ἔχει θρόνο τὸν οὐρανὸ καὶ ὑποπόδιο τῆ γῆ, ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Λόγος του ὁ συναΐδιος, σήμερα ταπεινώθηκε καὶ ἤρθε στή Βηθανία ἀπάνω σ' ἓνα πουλάρι. Καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Ἑβραίων τὸν ὑποδεχθήκανε φωνάζοντας: «Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, ὁ βασιλιάς τοῦ Ἰσραήλ». Οἱ πολέμαρχοι τοῦ κόσμου, σὰν τελειώνανε τὸν πόλεμο καὶ βάζανε κάτω τοὺς ὀχτροὺς τους, γυρίζανε δοξασμένοι καὶ καθίζανε ἀπάνω σὲ χρυσὰ ἀμάξια γιὰ νά μποῦνε στήν πολιτεία τους.

Μπροστὰ πηγαίνανε οἱ σάλπιγγες κι οἱ σημαῖες κ' οἱ ἀντρειωμένοι στρατηγοὶ καὶ πλῆθος στρατιῶτες σκεπασμένοι μὲ σίδερα ἄγρια καὶ βαστώντας φονικά ἄρματα γύρω σ' ἓνα ἀμάξι φορτωμένο μὲ λογιῆς-λογιῆς ἄρματωσιές καὶ σπαθιά καὶ κοντάρια παρμένα ἀπὸ τὸ νικημένο ἔθνος.

Όλοι οί πολεμιστές ήτανε σάν άγρια θηρία σιδεροντυμένα, τὰ κεφάλια τους ήτανε κλειδωμένα μέσα σέ φοβερές περικεφαλαίες, τὰ χοντρά και μαλλιαρά χέρια τους ήτανε ματωμένα από τόν πόλεμο, τὰ γερά ποδάρια τους περπατούσανε περήφανα και τεντωμένα, σάν τοῦ λιονταριοῦ πού ξέσκισε μέ τὰ νύχια του τὸ ζαρκάδι και τανύζεται μέ μουγκρητά και φοβερίζει τόν κόσμο.

Ύστερα ἐρχότανε τὸ χρυσὸ τ' ἀμάξι τοῦ πολέμαρχου, πού καθότανε σ' ἓνα θρονὶ πλουμισμένο μ' ἀκριβὰ πετράδια, περήφανος, ἀκατάδεχτος, φοβερός, πού δέν μπορούσε νά τόν ἀντικρύσει μάτι δίχως νά χαμηλώσει και βαστοῦσε τὸ τρομερὸ σκῆπτρο του, πού κάθε σάλεμά του ήτανε προσταγή, δίχως ν' ἀνοίξει τὰ στόμα του αὐτός πού τὸ κρατοῦσε. Ἄλογα ἀνήμερα, ήτανε ζεμένα σ' αὐτὰ τ' ἀμάξια, μέ λουριὰ χρυσοκεντημένα μέ γαϊτάνια και περπατούσανε κι αὐτὰ καμαρωτὰ και περήφανα σάν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐνα κορίτσι ἔμορφο σάν νεράιδα, μεταξοντυμένο, βαστοῦσε ἓνα χρυσὸ στεφάνι ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ νικητῆ, κι ἄλλα κορίτσια κι ἀγόρια ῥίχνανε λιβάνια κι ἄλλα μυρουδικὰ σέ κάποια μεγάλα θυμιατήρια ὅμοια μέ μανουάλια.

Ἀπὸ πίσω ἐρχόντανε οί σκλάβοι ἄντρες και γυναῖκες κι ὅποιοι ήτανε ἀρρώστοι και λαβωμένοι, τοὺς σέρνανε και τοὺς χτυπούσανε οί στρατιῶτες. Ὅση δόξα εἶχανε αὐτοὶ πού πηγαίνανε μπροστά, ἄλλη τόση καταφρόνεση και δυστυχία εἶχανε ὅσοι ἀκολουθοῦσανε ἀπὸ πίσω. Αὐτοὶ ήτανε δεμένοι μέ σκοινιά και μ' ἀλυσίδες, πολλοὶ πιστάγκωνα, κουρελιασμένοι, πληγιασμένοι, κίτρινοι σάν πεθαμένοι ἀπὸ τὰ μαρτύρια και ἀπὸ τὴν ἀγρυπνία. Πολλοὶ ήτανε μισόγυμνοι κ' οί πλάτες τους ήτανε μελανιασμένες ἀπὸ τὸ βούνευρο. Ἀνάμεσά τους ήτανε γυναῖκες, παρθένες ντροπιασμένες, κλαμένες μανάδες μέ ἀθῶα μωρὰ στήν

ἀγκαλιά τους, γρηές πού βαστούσανε τὰ ἐγγόνια τους ἀπὸ τὸ χέρι, ὅλες κατατρομαγμένες σὰν τὰ ἀρνία πού τὰ πάνε στὸν μακελάρη.

Γύρω ὁ κόσμος ἔκανε σὰν τρελλὸς καὶ φώναζε καὶ δόξαζε τὸν νικητὴ κι ἀπὸ πολλὰ στόματα τρέχανε ἀφροί. Ἀλαλαγμὸς ἔβγαине σὰν καπνὸς ἀπ' ὅλη τὴν πολιτεία. Αὐτὴ τὴν παρατάξη τὴ λέγανε «θρίαμβο». Ἐναν τέτοιον θρίαμβο ἔκανε κι ὁ Χριστὸς σήμερα, ὁ ἄρχοντας τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης. Μά, ὅπως τὰ ἄλλαξε ὅλα καὶ τὰ ἔκανε ἀνάποδα ἀπ' ὅ,τι συνηθίζανε οἱ ἄνθρωποι, ἔτσι κι ὁ θρίαμβος πού ἔκανε, ἦτανε θρίαμβος τῆς φτώχειας καὶ τῆς ταπεινώσης.

Ὁ Ῥωμαῖος ὑπάτος ἦτανε καθισμένος ἀπάνω σὲ θρόνο καὶ σὲ χρυσὸ ἀμάξι, μὰ ὁ Χριστὸς ἦτανε καβαλικεμένος ἀπάνω σ' ἓνα πουλάρι, σ' ἓνα γαῖδουρόπουλο, πού 'νε τὸ πιὸ ταπεινὸ καὶ καταφρονημένο ἀνάμεσα στὰ ζῶα. Κι ὁ ἴδιος ἦτανε ταπεινός, πρᾶος, ἡσυχος, φτωχοντυμένος, κατὰ τὴν προφητεία πού ἔλεγε: «Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών• Ἴδου ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πρᾶος καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον, υἱὸν ὑποζυγίου».

Τὸ χέρι του δέν βαστοῦσε σκῆπτρο, ἀλλὰ βλογοῦσε τὸν κόσμο. Ἀπὸ πόλεμο ἐρχότανε καὶ κεῖνος, μὰ ἓναν πόλεμο πολὺ δυσκολοκέρδιστον, πόλεμο καταπάνω στὴν κακία καὶ στὴν ψευτιά καὶ στὴν ὑποκρισία καὶ στὴ φιλαργυρία. Καὶ δέν πήγαινε νὰ ξεκουραστεῖ ἀπ' αὐτὸν τὸν πόλεμο, ἀλλὰ πήγαινε ν' ἀρχίσει ἄλλον, πιὸ σκληρόν, καὶ νὰ στεφανωθεῖ μ' ἀγκαθένιο στεφάνι καὶ νὰ δαρθεῖ καὶ νὰ περιπαιχθεῖ καὶ στό τέλος νὰ καρφωθεῖ ἀπάνω σ' ἓνα ξύλο σὰν κακοῦργος. Δέν ἦτανε τριγυρισμένος ἀπὸ ἀγριεμένους ὑποταχτικούς, ἀλλὰ ἀπὸ ἄκακους ψαράδες, καταφρονημένους σὰν καὶ Κεῖνον. Κι οὔτε ἔσερνε ἀπὸ πίσω του σκλάβους τυραννισμένους, ἀλλὰ ἀνθρώπους πού τοὺς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὴ σκλαβιά τοῦ διαβόλου καὶ πεθαμένους πού ἀναστηθήκανε ἀπὸ τὴ φωνὴ του.

Σάλπιγγες καὶ τούμπανα δέν φωνάζανε γιὰ νά τὸν δοξάσουνε, ἀλλὰ παιδιά ἀθῶα πού συμβολίζανε τὴν ἀπλότητα πού ἔχουνε οἱ χριστιανοὶ καὶ πού φωνάζανε, «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος» καὶ κρατούσανε ἀντὶ γιὰ σημαῖες καὶ γιὰ μπαϊράκια κλαδιά πράσινα τῶν δέντρων. Κλαδιά χλωρὰ καὶ ροῦχα στρώνανε χάμω γιὰ νά πατήσῃ τὸ γαῖδούρι καὶ νά περάσῃ. Κι αὐτὸ τὸ βλογημένο πήγαινε μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι, ταπεινὸ, ἀνήξερο, σηκώνοντας τὸν Χριστὸ πού καθότανε πρωτύτερα ἀπάνω στὰ τρομερὰ ἑξαφτέρουγα Σεραφείμ πού εἶναι ἀπὸ φωτιά. Δέν ἀξιώθηκε νά τὸν σηκώσῃ κανένα χρυσὸ ἀμάξι, μήτε ἄλογο ἀκριβοσελωμένο, μήτε καμμιά κούνια πού νά τὴ βαστάνε ἀντρειωμένοι βαστάζοι, ἀλλὰ τὸν σήκωνε τὸ γαῖδούρι. Ποιὸ μάτι δέν δακρῦζει ἅμα συλλογιστεῖ αὐτὸ τὸ μυστήριο!

Ὁ Χριστὸς ἀναποδογύρισε ὅσα εἶχε γιὰ σωστὰ καὶ γιὰ ἀληθινὰ ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ ἄνθρωπος. Ποιὸς ὅμως εἶναι σὲ θέση νά νοιώσῃ τὴν ἐλευθερία πού μᾶς ἔφερε καὶ νά ἀκολουθήσῃ τὸ πουλάρι μὲ τὸ σκοινένιο καπίστρι κι ὄχι τ' ἀφρισμένα τ' ἄλογα πού χλιμιντράνε καμαρωτὰ καὶ νά μὴ μπεῖ στὴ Ῥώμη μὲ τὰ πολλὰ τὰ εἰδῶλα, παρὰ νά μπεῖ μαζί μὲ τὸν βασιλιᾶ τῆς εἰρήνης στὴν Ἀπάνω Ἱερουσαλήμ; Πολλοί, πού εἶναι σοβαροὶ ἄνθρωποι, θὰ ποῦνε πὼς δέν τὰ καταλαβαίνουνε αὐτὰ καὶ πὼς τὰ παιδιά παιδιακίζουνε κ' οἱ ἄντρες ἀντρειεύονται. Τὰ ἴδια λέγανε κ' οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ σπουδασμένοι. «Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τὰ θαύματα ἃ ἐποίησε καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας: Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ, ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον αὐτῶ: Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς: Ναί• οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως».

Οἱ ἀρχιερεῖς κ' οἱ γραμματεῖς διαβάσανε τὸν ψαλμὸ τοῦ Δαυὶδ πού ἔλεγε πὼς θὰ προῦπανθήσουνε τὸν Χριστὸ τὰ νήπια καὶ δέν πιστέψανε ὥστόσο σ' αὐτόν πού ὑμνολογοῦσανε. Ἀμή, ἐμεῖς πού διαβάσαμε στό σημερινὸ

Εὐαγγέλιο καὶ τὸν ψαλμὸ κι αὐτὰ πού εἶπε ὁ Χριστὸς στοὺς Ἑβραίους, δέν θὰ κριθοῦμε πιὸ αὐστηρὰ, ἂν δέν τὸν πιστέψουμε; Ἡ ματαιότητα κ' ἡ περηφάνεια μᾶς κάνουνε νά μὴν καταδεχόμαστε νά πᾶμε μαζί με τή φτωχὴ συνοδεία του, ντρεπόμαστε νά ἀκολουθήσουμε ἕνα ἀρχηγό πού πάει καβαλικεμένος ἀπάνω σ' ἕνα γαϊδούρι. Τὰ ταπεινά, τὰ φτωχικά, δέν τὰ θέλουμε. Μὰ μπορεῖ νά γίνει χριστιανὸς ὅποιος δέν ἀγαπᾷ αὐτὰ πού ἀγάπησε ὁ Χριστός;

Χθές, Σάββατο, ἀνάστησε ἕναν πεθαμένο ἄνθρωπο, τὸν Λάζαρο. Ποιὸς ἦτανε αὐτὸς ὁ Λάζαρος; Κανένας ἐπίσημος ἄνθρωπος, κανένας τρανός; Ὁ Λάζαρος ἦτανε φτωχός, χωριάτης, κι ὅπως λέγει τὸ Εὐαγγέλιο, ἦτανε φίλος τοῦ Χριστοῦ, πού εἶχε φίλους ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐναν φίλο σημειώνει τὸ Εὐαγγέλιο πὼς εἶχε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο, κι αὐτὸς ἦτανε φτωχὸς κι ἀγράμματος. Μὰ ποιὸς ἀπὸ μᾶς ἀγαπᾷ αὐτὴ τὴν πλούσια φτώχεια τοῦ Χριστοῦ; Ἀπ' ὅπου λείπει ὁ Χριστός, ἐκεῖ εἶναι ἡ φτώχεια ἡ ἀληθινή, ὅπως ἀπ' ὅπου λείπει ὁ Χριστὸς λείπει κ' ἡ ζωὴ ἡ ἀληθινή καὶ βασιλεύει ὁ θάνατος. Αὐτὸ θὰ τὸ καταλάβεις καλῶτα ἂν γυρίσεις καὶ δεῖς γύρω σου κι ἀκουμπήσεις τὸ κεφάλι σου καὶ συλλογιστεῖς.

Ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ Ῥωμαῖοι κ' οἱ παντοδύναμοι ἀφέντες πού κάνανε τοὺς θριάμβους ὅπου ἱστορήσαμε πρωτύτερα; Τὶ γινήκανε κι αὐτοὶ κι οἱ μυριάδες πού τοὺς προσκυνούσανε καὶ πού γονατίζανε μπροστὰ τους σὰν τὰ καλάμια πού τὰ γέρνει ὁ βοριάς; Ποιὸς τοὺς φέρνει στὸν νοῦ του ἐξὸν κάποιοι πού γράφουνε τὰ ἱστορικὰ ἐκείνου τοῦ καιροῦ; Κορμιά, ψυχές, θρονιά, διαμαντόπετρες, ἄλογα, περηφάνειες, φοβέρες, φωνές, ὅλα πέσανε σ' ἕναν λάκκο καὶ χαθήκανε καὶ σβύσανε σὰν νὰ μὴ γινήκανε ποτές. Καὶ τὶ ἀπόμεινε ἀπὸ ὅλα τοῦτα στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων; Τίποτα κι ἀκόμα πιὸ λίγο ἀπὸ τίποτα.

Πλὴν ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἄπιστος ἀκόμη καὶ σ' αὐτὰ πού βλέπει καὶ σ' αὐτὰ πού πιάνει μὲ τὰ χέρια του καὶ τραβᾷ τὸν δρόμο πού τραβήξανε καὶ 'κεῖνοι καὶ σέρνει μὲ εὐχαρίστηση τὸ ἄρμα τοῦ Νέρωνα, γιατί εἶναι «νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός του». Γ' αὐτιὰ του εἶναι σφαλιχτὰ σὲ Κεῖνον πού λέγει: «Ἐγὼ εἶμι Θεὸς πρῶτος καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγὼ εἶμι. Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά». Ἐκεῖνος πού καθότανε ἀπάνω στό γαῖδούρι, ἐκεῖνος εἶναι ζωντανὸς μέσα στίς ἀπλές ψυχές στόν αἰῶνα κι εἶναι γιὰ δαῦτες θροφή, πηγὴ ἀθανασίας, χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση, κατὰ τὸν λόγο πού λέγει: «Εὐφρανθήσεται καρδία ζητούντων τὸν Κύριον». Ναί, ὅποιος ἔνοιωσε τὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ, εἶναι σὰν τὸν πεθαμένο πού ἀναστήθηκε.

Στόν κόσμο ὑπάρχουνε πονεμένοι λογιῆς-λογιῆς. Ὅσοι πονάνε στό κορμί καὶ στήν ψυχὴ κι ὁ πόνος τοὺς καθαρίζει καὶ τοὺς πηγαίνει στόν Θεό, αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀγαπημένοι τοῦ Χριστοῦ καὶ περπατάνε στὴ στράτα του μὲ τὸ φῶς του τὸ παρηγορητικό. Οἱ ἄλλοι ὑποφέρουνε ἄγωνα. Γί' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στοὺς Κορινθίους: «Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται • ἢ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται».

Γί' αὐτούς πού ἐλπίζουνε στόν Θεό, δέν μετᾶλλαξε ὁ Χριστὸς τὸν ἄγονον ἰδρῶτα τους σὲ ἰδρῶτα σωτηρίας, «ἰδρῶτα ἰδρῶτι», ἀλλὰ θρηνοῦνε καὶ πονάνε παντοτινὰ σὰν τοὺς εἰδωλολάτρεις, σφαζόμενοι μὲ τό μαχαίρι τῆς μοίρας. Γί' αὐτούς δέν ἄλλαξε ὁ Χριστὸς τὸν ἰδρῶτα τῆς ἀγωνίας τους σὲ ἰδρῶτα τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἐλπίδας. Ὅποιος δέν πιστεύει στόν Χριστὸ καὶ στό Εὐαγγέλιο, εἶναι πεθαμένος, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἀληθινὴ ζωὴ μέσα του. Γιατὶ ζωὴ δέν θὰ πεῖ νὰ ἀνασαίνεις καὶ νὰ περπατᾷς καὶ νὰ τρῶς καὶ νὰ πίνεις, ἀλλὰ νὰ νοιώθεις τὴ χάρη τῆς ἀθανασίας. Τότε θὰ μπορεῖς νὰ ψάλεις μαζί μὲ τὸν ὑμνωδὸ τοῦτο τὸ ἐξάισιο ἀπολυτίκιο:

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Πηγή: Ἱερά Μονὴ Ἀγίου Ἰωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθεδρικός Ἱερός Ναός Ἀγίας Τριάδος Βύρωνος)